

Spis treści

Wykaz ważniejszych skrótów	7
Wstęp	9
Rozdział I. Sądowy wymiar kary oraz jego ograniczenia w świetle aktualnego ustawodawstwa	15
1. Zakres uznania sądowego w procesie wymiaru kary	15
2. Zasady sądowego wymiaru kary	25
3. Dyrektywy oraz pozostałe czynniki ograniczające swobodę sądową przy wymiarze kary	33
Rozdział II. Kontrowersje wokół pojęcia prewencji ogólnej	59
1. Zapobieganie przestępczości jako treść oddziaływania ogólnoprewencyjnego	59
2. Inne ujęcia prewencji ogólnej w rozważaniach nauk penalnych	66
Rozdział III. Podmiotowe aspekty oddziaływania ogólnoprewencyjnego	75
1. Adresat oddziaływania ogólnoprewencyjnego	75
1.1. Znaczenie socjalizacji oraz internalizacji w procesie rozwoju społecznego jednostki	75
1.2. Socjalizacja oraz internalizacja a prewencja ogólna	88
1.3. Krąg adresatów oddziaływania ogólnoprewencyjnego	95
2. Racjonalizacja retrybucyjna oraz utylitarna a prawa jednostki karanej	104
Rozdział IV. Negatywna prewencja ogólna	115
1. Wprowadzenie w problematykę	115
1.1. Pierwotne ujęcie prewencji ogólnej	115
1.2. Feuerbachowska nauka o odstraszaniu	120
2. Problematyka prewencji ogólnej pod rządami kodeksu karnego z 1932 r.	129
3. Rola dyrektywy prewencji ogólnej w okresie obowiązywania kodeksu karnego z 1969 r.	139
3.1. Uwagi wstępne	139
3.2. Kontrowersje interpretacyjne wokół „społecznego oddziaływania kary”	143

- 3.3. Dyrektywa ogólnoprewencyjna na tle ówczesnej polityki karnej 149
 4. Negatywny aspekt prewencji ogólnej a nowa kodyfikacja karna z 1997 r. 160

Rozdział V. Dyrektywa pozytywnej prewencji ogólnej na tle rozważań prawno-socjologicznych 165

1. Socjologiczne aspekty ogólnoprewencyjnego oddziaływania kary. 165
 2. Idea pozytywnej prewencji ogólnej w ujęciu karnistycznym 173
 2.1. Założenia pozytywnej prewencji ogólnej jako dyrektywy sądowego wymiaru kary 173
 2.2. Pozytywna prewencja ogólna a prewencja integrująca 179
 3. Kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa jako treść dyrektywy ogólnoprewencyjnej 183
 3.1. Świadomość prawna a poczucie prawne – kwestie pojęciowe 183
 3.2. Elementy konstrukcyjne świadomości prawnej. 191
 4. Zadośćuczynienie społecznemu poczuciu sprawiedliwości a dyrektywa pozytywnej prewencji ogólnej 205

Rozdział VI. Ogólnoprewencyjne oddziaływanie kary w ujęciu empirycznym 209

1. Prewencja ogólna w ujęciu empirycznym 209
 1.1. Badania empiryczne a problematyka prewencji ogólnej 209
 1.2. Rozpoznanie środowiska społecznego jako warunek skutecznego oddziaływania ogólnoprewencyjnego 222
 2. Racjonalizacja ogólnoprewencyjna w opiniach sędziów – badania własne 225
 2.1. Wprowadzenie w problematykę. 225
 2.2. Ankieta jako metoda badań empirycznych 227
 2.3. Wyniki badań ankietowych 231
 3. Społeczny odbiór informacji o wyrokach karnych w świetle analiz Centrum Badań Opinii Społecznej. 241
 3.1. Przedmiot i metoda badania 241
 3.2. Wyniki badań 242

Rozdział VII. Dyrektywa pozytywnej prewencji ogólnej – uwagi krytyczne 251

1. Kontrowersje wokół redakcji dyrektywy ogólnoprewencyjnej 251
 2. „Dyrektywalny” status pozytywnej prewencji ogólnej 260

Uwagi końcowe 273

Załączniki 277

Bibliografia 299

Summary 327